

Aan Provinciale Staten

**Onderwerp:**

Update Valkenburgse Meer

Geachte Statenleden,

Graag informeren wij u over de stand van zaken rondom het Valkenburgse Meer.

**Voorgeschiedenis**

Op 1 april 2025 heeft een oeverval plaatsgevonden aan de zuidwestzijde van het Valkenburgse Meer. Hierover bent u meermaals geïnformeerd, onder andere op 18 november 2025 (PZH-2025-883255018) en 13 januari 2026 (PZH-2025-884940039). Ook zijn op 20 januari 2026 Statenvragen 4316 Afkalving Valkenburgse Meer beantwoord (PZH-2026-885258206).

**Rapportage ODWH**

De Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) heeft op basis van een uitgevoerde controle geconstateerd dat bij de zandwinning op 1 april 2025 enkele vergunningsvoorschriften zijn overtreden (bijlage 1). Gegeven de impact van deze constatering heeft de ODWH aan adviesbureau Haskoning gevraagd om te onderzoeken of de vergunningsvoorschriften zijn nageleefd door het zandwinningsbedrijf. Op 27 februari 2026 heeft Haskoning haar rapportage opgeleverd (bijlage 2). De conclusie is dat er een hoge mate van waarschijnlijkheid is dat de oeverval veroorzaakt is door het niet naleven van meerdere vergunningsvoorschriften en door een onvoldoende zorgvuldige werkwijze tijdens de zandwinning. De ODWH heeft het zandwinningsbedrijf op 2 maart 2026 geïnformeerd over deze conclusie (bijlage 3).

**Vervolg aansprakelijkstelling**

Op 20 januari 2026 hebben Gedeputeerde Staten het zandwinningsbedrijf aansprakelijk gesteld voor schade en kosten in verband met de oeverval van 1 april 2025 in het Valkenburgse Meer (PZH-2026-885363301). De informatie van de ODWH maakt dat het zandwinningsbedrijf nu aangesproken kan worden op handelen buiten de vergunning. Dit is aanleiding voor de provincie om de aansprakelijkstelling steviger te onderbouwen. De gesprekken met het zandwinningsbedrijf verlopen overigens constructief en dit zal hierin worden meegenomen.

**Huidige situatie rondom de oeverval**

Het gebied rondom de oeverval is aan zowel land- als waterzijde afgezet en niet toegankelijk. Het gebied wordt zeer regelmatig toch betreden waarbij de afzetting wordt vernield. Aangezien

verwacht wordt dat de huidige situatie zal voortduren tot in de zomer, zal een voorstel uitgewerkt worden om een veilige zuidwestelijke verbindingroute langs het Valkenburgse Meer te realiseren.

### **Herstel waterkering en realisatie inrichtingsplan**

Door de ontstane situatie met de oeverval voldoet de waterkering niet. Samen met betrokken bestuurders (Hoogheemraadschap van Rijnland, gemeente Katwijk en gemeente Wassenaar) is vastgesteld dat veiligheid het meest belangrijk is en de waterkering als eerste zal worden hersteld. Ook het zandwinningsbedrijf erkent het belang hiervan. Het inrichtingsplan Valkenburgse Meer is op 13 jan 2026 door Gedeputeerde Staten vastgesteld en dient als basis voor het herstel van de waterkering en de toekomstige gebiedsinrichting (PZH-2025-884940039). Om dit inrichtingsplan uit te kunnen voeren heeft het zandwinningsbedrijf een vergunningsaanvraag ingediend bij de gemeente Wassenaar. De provincie volgt dit traject en stemt waar nodig af met de verschillende partijen om vaart te houden op het proces.

### **Grondaankoop Rijksvastgoedbedrijf**

Vrijwel alle gronden die nodig zijn om het inrichtingsplan te kunnen realiseren zijn in eigendom van de provincie. De laatste resterende grondaankoop betreft circa 3,2 hectare gronden van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB). Op 2 december 2025 is een bestuurlijke brief verzonden vanuit gedeputeerde Weverling aan het RVB om de urgentie van de grondaankoop kenbaar te maken (PZH-2025-883961622). Ook zijn op regelmatige basis zowel ambtelijke als bestuurlijke gesprekken om dit aankoopproces te bespoedigen. Deze grondaankoop is cruciaal om de waterkering te kunnen realiseren op de juiste locatie en uitvoering te geven aan het inrichtingsplan. Als de gronden niet zijn aangekocht kan het inrichtingsplan niet worden gerealiseerd en kan geen herstel van de waterkering worden gerealiseerd op de beoogde locatie.

### **Belanghebbende partijen**

De belanghebbende partijen (o.a. bedrijven en Smalspoor Museum) die zijn gevestigd langs het Valkenburgse Meer zijn in afwachting van realisatie van een definitieve veilige situatie en toekomstvaste voornemens van de provincie in dit gebied. Onlangs heeft gedeputeerde Weverling weer een bezoek gebracht aan deze partijen. De provincie blijft zoeken naar oplossingen op de korte en lange termijn die tegemoetkomen aan de belangen van deze verschillende partijen. Met het zandwinningsbedrijf is afgesproken dat zij de werkzaamheden ten behoeve van realisatie van het inrichtingsplan met deze partijen afstemmen. De provincie volgt dit traject en stemt waar nodig af met de verschillende partijen om afspraken en verwachtingen te faciliteren.

Een aantal belanghebbende partijen heeft aangegeven nadeel te hebben ondervonden als gevolg van de ontstane situatie en heeft hiervoor nadeelcompensatieverzoeken ingediend bij de provincie. Op dit moment is er nog geen duidelijkheid of deze partijen gecompenseerd zullen gaan worden en of de provincie hiervoor aansprakelijk is. Er is een onafhankelijk adviesbureau ingeschakeld die de provincie hierover zal adviseren. Besluiten rondom nadeelcompensatieverzoeken worden zorgvuldig afgehandeld en dit proces kost tijd. Het ligt in de lijn der verwachting dat in de eerste helft van 2026 besluiten hieromtrent genomen worden.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,  
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

### **Bijlagen**

1. Controlerapport ODWH 18 februari 2026 met kenmerk D2025-39252LL
2. Rapport Haskoning 27 februari 2026 met referentie BL2085-RHO-XX-XX-RP-X-0001
3. Brief van ODWH aan het zandwinningsbedrijf aangaande de constatering jaarlijkse controle zanddepot en ontgroning Valkenburgse Meer